

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 2014 r.

w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole”

Na podstawie art. 19c ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. r. Nr 145, poz. 868, z 2012 r. poz. 243, 1258.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dyrektorzy szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, które uczestniczą w programie „Owoce i warzywa w szkole”, obowiązani są do zapewnienia zrealizowania przez szkołę działań kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe uczniów oraz wzbogacających wiedzę o pochodzeniu produktów rolnych.

2. W ramach działań, o których mowa w ust. 1, dyrektorzy szkół wykonują w każdym semestrze roku szkolnego co najmniej dwa z następujących zadań:

- 1) realizacja projektów mających na celu kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych oraz dostarczanie informacji na temat korzyści płynących ze spożywania sezonowych owoców i warzyw, a także ich pochodzenia i uprawy;
- 2) organizowanie przez szkoły konkursów i festynów tematycznych z zakresu zdrowego odżywiania;
- 3) organizowanie wycieczek do gospodarstw rolnych lub ogrodniczych lub zakładów przetwórstwa owoców i warzyw;
- 4) warsztaty kulinarne, z uwzględnieniem przekazywania wiedzy o zdrowym odżywianiu;
- 5) zakładanie i prowadzenie ogródków szkolnych;

1) Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej - oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 248, poz. 1480).

- 6) wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją warzyw i owoców oraz upowszechnianiem wśród uczniów wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania.

§ 2. Dyrektorzy szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia opracowują informację o zrealizowanych przez szkołę w danym roku szkolnym działaniach, o których mowa w § 1, i przekazują ją do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez tę Agencję, w terminie do dnia 30 września w roku szkolnym następującym po roku szkolnym, w którym realizowany był program „Owoce i warzywa w szkole”.

§ 3. Informację o podjętych środkach towarzyszących, które służyły zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce w szkole” za rok szkolny 2013/2014, dyrektorzy szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia prześlą do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły, w terminie do dnia 31 października 2014 r.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce w szkole” (Dz. U. Nr 103, poz. 594).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2014 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

SEKRETARZ STANU

Tadeusz Sławecki

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole”, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zawartego w art. 19c ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. 2011 r. r. Nr 145, poz. 868, z 2012 r. poz. 243, 1258).

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu "Owoce w szkole" (Dz. U. Nr 103, poz. 594). Wydanie nowego rozporządzenia związane jest z potrzebą dostosowania do przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671), które ustanawia program „Owoce i warzywa w szkole”. W tym zakresie projekt rozporządzenia uwzględnia nową nazwę programu – „Owoce i warzywa w szkole”. W projektowanym rozporządzeniu dokonano również zmian w § 2, który określa działania podejmowane przez dyrektorów szkół uczestniczących w programie „Owoce i warzywa w szkole”, z zakresu kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych uczniów oraz wzbogacania wiedzy o pochodzeniu produktów rolnych, tak aby zachęcił szkoły do podejmowania kreatywnych rozwiązań o jak największych walorach edukacyjnych.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu "Owoce w szkole" w § 1 ust. 1 zobowiązuje szkoły uczestniczące w programie „Owoce w szkole” do zapewnienia zrealizowania przez szkołę w każdym semestrze roku szkolnego co najmniej dwóch zajęć wzbogacających wiedzę uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych – w ramach

edukacji przyrodniczej lub wychowania fizycznego. Jednocześnie w § 1 ust. 2 ww. rozporządzenia przewiduje możliwość podjęcia dodatkowych działań edukacyjnych wskazanych w tym przepisie. Takie rozwiązanie budzi wątpliwości interpretacyjne, ponieważ prowadzenie w szkole zajęć wzbogacających wiedzę uczniów dotyczącą zdrowych nawyków żywieniowych w ramach zajęć edukacji przyrodniczej i wychowania fizycznego jest obowiązkiem szkoły, wynikającym z podstawy programowej kształcenia ogólnego określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977). W takim przypadku realizowanie przez szkołę podstawy programowej kształcenia ogólnego mogło zostać potraktowane jako działanie wystarczające do realizacji programu „Owoce w szkole”..

W projektowanym § 1 ust. 1 rozporządzenia został zmodyfikowany cel działań edukacyjnych (środków towarzyszących), które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole”. Wzbogacanie wiedzy uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych zastąpiono celem w postaci kształtowania zdrowych nawyków żywieniowych uczniów oraz wzbogacania wiedzy o pochodzeniu produktów rolnych. Kształtowanie nawyków jest pojęciem szerszym, uwzględnia zarówno wiedzę, niezbędną do podejmowania prawidłowych decyzji w zakresie zdrowego odżywiania, jak również obejmuje dostarczanie pozytywnych doświadczeń w tym obszarze. Działania szkół będą zatem ukierunkowane na uzyskanie trwałych efektów w postaci pozytywnej zmiany postaw żywieniowych uczniów. Rozszerzenie celu działań edukacyjnych o wzbogacanie wiedzy o pochodzeniu produktów rolnych jest podyktowane chęcią upowszechnienia wśród uczniów wiedzy o rolnictwie, a także z uwagi na fakt, że program „Owoce i warzywa w szkole” jest elementem Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej.

W § 1 ust. 2 projektowanego rozporządzenia proponuje się wprowadzenie zmienionego katalogu zadań do wyboru, których realizacja będzie obowiązkiem szkoły uczestniczącej w programie „Owoce i warzywa w szkole”, niezależnie od realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Realizacja tych zadań może, ale nie musi, odbywać się w ramach zajęć edukacyjnych, jednakże istotne jest, aby treść takich zajęć wykraczała zakresem ponad treści przewidziane w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Propozycje zadań, które dyrektorzy szkół

uczestniczących w programie „Owoce i warzywa w szkole” wykonują w ramach działań kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe uczniów oraz wzbogacających wiedzę o pochodzeniu produktów rolnych zostały sformułowane tak, aby w jak najlepszy sposób realizowane były ww. cele edukacyjne. Z dotychczasowego katalogu środków towarzyszących realizacji programu „Owoce i warzywa w szkole” usunięto natomiast pozycję dotyczącą zamieszczania na stronie internetowej szkoły treści wzbogacających wiedzę uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych, a w miarę możliwości także o sektorze warzyw i owoców, z uwagi na niewielką efektywność takiego działania. Warto podkreślić, że pozostawiona została możliwość podejmowania różnych, innych zadań, które miałyby charakter projektów mających na celu kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych oraz dostarczanie informacji na temat korzyści płynących ze spożywania sezonowych owoców i warzyw, a także ich pochodzenia i uprawy.

Nowy katalog działań zawiera następujące zadania:

- realizacja projektów mających na celu kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych oraz dostarczanie informacji na temat korzyści płynących ze spożywania sezonowych owoców i warzyw, a także ich pochodzenia i uprawy;
- organizowanie przez szkoły konkursów i festynów tematycznych z zakresu zdrowego odżywiania;
- organizowanie wycieczek do gospodarstw rolnych lub ogrodniczych lub zakładów przetwórstwa owoców i warzyw;
- warsztaty kulinarne, z uwzględnieniem przekazywania wiedzy o zdrowym odżywianiu;
- zakładanie i prowadzenie ogródków szkolnych;
- wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją warzyw i owoców oraz upowszechnianiem wśród uczniów wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania;

Przepis dotychczasowego § 2 zobowiązuje dyrektorów szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia do opracowania i przekazania informacji o zrealizowanych w danym roku szkolnym działaniach w zakresie zajęć

wzbogacających wiedzę uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez tę Agencję, w terminie do 31 października roku szkolnego następującego po roku szkolnym, w którym realizowany był program „Owoce w szkole”. Agencja Rynku Rolnego, instytucja odpowiedzialna za realizację tego programu, sygnalizowała wielokrotnie, że taki termin jest zbyt późny, z uwagi na konieczność przekazania raportu i danych z realizacji tego programu do Komisji Europejskiej w terminie do końca listopada roku szkolnego następującego po roku szkolnym, w którym realizowany był program. Powstała zatem konieczność dokonania zmian także i w tym zakresie.

W projektowanym § 2 zmieniony został termin przekazania informacji o zrealizowanych działaniach kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe uczniów oraz wzbogacających wiedzę o pochodzeniu produktów rolnych w danym roku szkolnym przez dyrektorów szkół uczestniczących w programie „Owoce i warzywa w szkole” do dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego, właściwego ze względu na miejsce położenia szkoły. Dyrektorzy szkół będą zobowiązani do przesłania tej informacji do 30 września roku szkolnego następującego po roku szkolnym, w którym realizowano program.

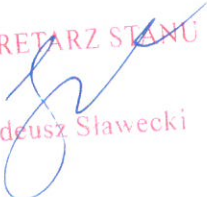
W projektowanym § 3 rozporządzenia przewidziano przepis przejściowy, który reguluje kwestię przekazywania informacji za rok szkolny 2013/2014. Przepis ten jest konieczny ze względu na to, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po zakończeniu wspomnianego roku szkolnego i powstałyby wątpliwości co do terminu realizacji tego obowiązku.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych podlegających notyfikacji na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 i z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt

rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

SEKRETARZ STANU

Tadeusz Sławecki